

## VBV viert nog steeds een beetje feest

Op gepaste wijze vierde het Verbond Belangenbehartiging Vervolgingslachtoffers op 21 maart jongstleden haar 20-jarig bestaan. Het feit dat die twintigste verjaardag van het VBV samenviel met de eerste lentedag van 2004 mag misschien wel symbolisch worden genoemd voor de uitstraling, de werklust en de creativiteit van het huidige VBV-bestuur.



De mannen van het eerste uur Gerrie Goudeketting en rechts Hans Vos

Feestelijk was de viering natuurlijk omdat twintig jaar vrijwilligerswerk best eens in het zonnetje mocht worden gezet. Dat dit twintigjarig bestaan op gepaste wijze onder de aandacht werd gebracht, lijkt logisch omdat de bestaansredenen van het VBV ook tot enig nadenken en bezinning stemt.

### Verslaglegging

In het kader van dit jubileum leek het ook voor de redactie passend om nog eens extra aandacht aan die 20 jaar te besteden door het uitbrengen van een extra nummer van onze Info waarin u op dit moment dus leest.

De integrale notulen van de huishoudelijke vergadering op de ochtend van 21 maart zijn gereed en u kunt die vinden op onze website ([www.vbvinfo.nl](http://www.vbvinfo.nl))

in het archief. Die zijn echt te lang en uitgebreid voor publicatie in dit blad. Het is echter altijd mogelijk om deze notulen schriftelijk op te vragen.

De speech van de voorzitter bij de opening van de ochtendvergadering is integraal opgenomen. Altijd weer een mooi document omdat daarin is te lezen wat er zich heeft afgespeeld in het afgelopen jaar en welke snode plannetjes het bestuur weer heeft uitgedacht voor de komend periode.

Het verslag over wat er na de lunch gebeurde vindt u elders in dit blad. De teksten van de voordrachten van de heren Huijser, Worrell en de voorzitter van het VBV namen wij op zodat u nog eens na kunt lezen wat de beide voorzitters van respectievelijk de PUR en het bijna verdwenen ICODO hadden te

melden en ook de vragen en antwoorden na afloop vindt u geclusterd terug.

### Naast woord, ook beeld

Na afloop van het middag programma werden die eerste gedenkwaardige twintig jaren weggespoeld via het puik der natte kelen. Deze en andere beelden werden ook vastgelegd voor de derde, de vierde en alle volgende generaties. Via de site van het VBV ([www.vbvinfo.nl](http://www.vbvinfo.nl)) proberen wij u allen mee te laten genieten van een selectie van wat de fotografie heeft opgeleverd. Enkele plaatjes vindt u terug in dit blad want de ruim 200 foto's die werden geschoten zijn echt te veel voor de beperkte hoeveelheid papier welke wij ter beschikking hebben.

Wij beloven alvast dat te zijner tijd een collage van foto's op de jaarvergadering wordt opgesteld. Tegen een kleine passende vergoeding mogen die plaatjes dan weer van eigenaar verwisselen. Maar eerst wensen wij u weer plezier met het lezen van deze extra editie van het VBV-Nieuws.



Voorzitter VBV Flory Neter spreekt de ALV toe.

Integrale jaarrede voorzitter Flory Neter tijdens de Algemene Ledenvergadering 21 maart jl

# “Vakbond van belangenbehartiging”

Het is mij een genoegen om u allen te mogen verwelkomen op deze zo bijzondere dag. Twintig jaar oud is het VBV. Bij de oprichting had niemand in gedachten dat de noodzaak van het bestaan van het VBV zo langdurig zou zijn. In 1984, bij de oprichting, was het 12 jaar geleden dat de Wet Uitkering Vervolgingssslachtoffers in zijn huidige vorm het levenslicht zag. Voortkomend uit de Rijksgroepsregeling waren er manco's aan de nieuwe wetgeving. Wij allen herinneren ons de regeling die gehuwde vrouwen het recht ontnamen op een eigen periodieke uitkering. Ik kom daar later nog op terug.

## Stilstaan bij

Bij de reacties op de laatste acceptgiro's bleek dat er dit jaar 20 van onze leden te zijn overleden. Een buitengewoon hoog aantal.

Gisteren hebben wij allen het overlijdensbericht kunnen vernemen van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana, die met haar sociale bewogenheid, mede een klimaat schiep waarin de Wet Uitkering Vervolgingssslachtoffers tot stand heeft kunnen komen.

Ook de heer Nieweg die jarenlang deel uitmaakte van de kascommissie is niet langer bij ons. Wij betreuren dat ten zeerste. Ter nagedachtenis zou ik graag een minuut stilte in acht willen nemen.

## Stokpaardje

Alvorens vooruit te kijken, gaan we even terug naar het verleden.

De eerste uitgaven van de INFO waren stenciltjes waarin hoofdzakelijk nuttige adviezen werden gegeven. De INFO heeft in de loop der tijd een aantal gedaanteverwisselingen ondergaan. We hebben nu een professionele uitgever en een aparte redactie. Wat ik uitermate charmant vond van de eerste INFO's was dat de leden bijna persoonlijk werden aangesproken als ontvingen zij een brief. Ik heb geen idee hoeveel leden het VBV in die periode had, maar de min of meer persoonlijke toonzetting spreekt mij aan.

Bij het doorlezen van de oude INFO's viel mijn oog op het nummer van februari 1985. Daarin staat dat de toenmalige Staatssecretaris van wat nu VWS is, drs. J.P. van der Reijden, meldt dat hij het absoluut oneens is met het feit dat de oorlogsgetroffenen binnen de sociale verzekeringswetgeving vallen. Hij stelt dat het van belang is om duidelijk en principieel te erkennen dat pensioen- en uitkeringsgerechtigden op grond van de wetgeving voor oorlogsgetroffenen, te weten verzetsdeelnemers, vervolgd of burgeroorlogs-lachtoffers geen arbeidsongeschikten zijn met een bijzonder randje. Daarom stelt hij de politiek voor om de sociale wetgeving te verlaten en aan te sluiten bij de ambtelijke pensioensfeer.

Dit onderwerp is nog steeds niet verwezenlijkt en zal een van de stokpaardjes blijven zolang dit niet is gewijzigd.

## Vakbond toen en nu

Vanaf het prille begin is het VBV eigenlijk al direct een Vakbond als het gaat om de Belangenbehartiging. Men overlegt met de PUR, men zet de PUR onder druk en legt zo veel mogelijk klachten neer op de plek waar die thuishoren. Namelijk bij de PUR zelf.

De toenmalige voorzitter van de PUR, de heer A.J. de Leeuw, was ooit zeer ongelukkig met de verwijzing van het VBV om bij klachten direct contact op te nemen met de heer de Leeuw. Hij eiste dan ook van het VBV om dit advies, gedaan in de INFO, terug te draaien. Het toenmalig bestuur van het VBV heeft dat gedaan, maar adviseerde haar leden wel om de klachten bij het VBV te deponeren opdat het VBV dan met deze klachten naar de PUR kon gaan.

Zo ging dat toen en zo gaat het nog steeds. Bijna dagelijks melden zich bij ons mensen die op de een of andere wijze menen problemen te hebben met de wijze waarop bij de PUR zaken worden afgehandeld.

Door het VBV is er veel verbeterd. Wij onderhouden op zeer regelmatige ba-

sis contact met de directie van de PUR. Zaken van algemeen belang komen dan op tafel komen. Wij houden op die manier de zaak scherp en de PUR weet wat er speelt bij de cliënten. De contacten zijn uitermate goed, maar wij blijven de lastige horzel die, daar waar nodig, stekelig haar kritiek op tafel legt. Bij zaken die van persoonlijke aard zijn, helpen wij met het opstellen van brieven en geven advies waarbij ik opmerk, uitsluitend aan de leden. Nog steeds is dat noodzakelijk.

## Recht en onrecht

De oude INFO's beziend wordt het duidelijk dat er heel veel is verbeterd en vereenvoudigd. In 1985 heeft het VBV nog een telefonische hulpverlening van 4 vrijwilligers. Zo'n intensieve hulpverlening is gelukkig niet meer nodig. Zaken zijn vereenvoudigd en hebben zich uitgekristalliseerd. Bijna alle mogelijke varianten zijn wel behandeld door de Centrale Raad van Beroep. Over alles is jurisprudentie. Dit laatste geeft tevens aan dat de problematiek is gewijzigd, namelijk de PUR hoeft maar te putten uit haar juridische historische gegevens om te weten hoe te pleiten in het voordeel van de PUR. Het VBV zal echter in het belang van haar leden blijven pleiten voor een rechtvaardige aanpak. Nu en in de toekomst.

Het hoeft geen betoog dat het bestaan van het VBV vele zaken heeft verbeterd. Ik denk hierbij aan een van de meest onrechtvaardige zaken uit het verleden. De periodieke uitkering voor gehuwde vrouwen. Schandelijk was het dat daar zo hard voor gevochten moest worden. Heerlijk is het dat die strijd uiteindelijk werd gewonnen.

## 20% Maror

Dat het VBV zich in het verleden ook inzette voor ander zaken dan de WUV wordt duidelijk als men leest hoe fel en strijdbaar het bestuur van toen is opgetreden tegen de beslissing om de drie van Breda vrij te laten.

Ook bij de dans rond de Maror-gelden,

alhoewel niet direct statutair behorend tot de doelstellingen van het VBV, hebben wij gemeend in deze ook uw belangen te moeten behartigen. Het ging immers om de erkenning van de slechte behandeling en opvang na de oorlog en de reparatiegelden. Ons standpunt is niet bij iedereen in goede aarde gevallen. Ook bij sommige voormalige bestuursleden niet. We hebben er leden door verloren, maar er ook veel door bij gekregen. Uiteindelijk is de balans uitgeslagen naar de goede kant. De argumentatie van hen die vonden dat al het geld toe moest komen aan de kerkgenootschappen en de organisaties was voor ons inacceptabel. We hebben een keus gemaakt en zoals voor iedere keus gold ook hier dat we voor- en tegenstanders hadden. Gelukkig waren de tegenstanders ver in de minderheid wat ons dus altijd een overvloedig draagvlak gaf. De tegenstanders bevonden zich hoofdzakelijk buiten onze eigen organisatie. Waarmee wij wel enigszins excentrisch zijn komen te staan van de gevestigde orde. De contacten met JMW zijn inmiddels wel weer op een normaal niveau.

Uiteindelijk hebben wij deze slag gewonnen. De twintig procent voor de organisaties blijven wij echter zien als een schoonheidsfoutje. Ook blijven wij de mening toegedaan dat het CJO, conform de uitspraak van de rechter in het kort geding van het VBV tegen het Verbond van verzekeraars, een referendum zou behoren te houden onder de doelgroep om zo gezamenlijk te bepalen wat er met de collectieve gelden moet gebeuren.

Wij hebben hierover gepubliceerd in

de INFO en hebben het CJO een brief geschreven; het heeft het CJO tot op heden nog niet behaagd om ons te antwoorden.

De controle van de Maror-gelden staat echter nog steeds op ons doel lijstje. Wordt dus vervolgd.

### Slavenarbeid en onderduik

Ook de afhandeling van de slavenarbeidsgelden heeft ons zeer beziggehouden. Ook hier gebeurden dingen die je als belangenbehartiger doet gruwen. Dossiers van hoogbejaarde mensen waren zoek, de tenaamstelling was vaak verkeerd, grote vertraging in de uitbetalingen en last but not least, mensen die geheel buiten de joodse gemeenschap leven of in verzorgingshuizen zitten kwamen vaak geheel buiten hun schuld te laat met de aanvragen waardoor die in de eerste instantie werden afgewezen. Het VBV zou het VBV niet zijn als we ons daarvoor niet hadden sterk gemaakt. Op dit moment zijn voor wat de reguliere slavenarbeiders betreft onze werkzaamheden gedaan. Klachten in deze categorie druppelen nog wel binnen maar het zijn er slechts enkele.

De kwestie onderduikers is echter een geheel ander verhaal. Wij hebben nadat wij de Juridische Faculteit van de Universiteit van Amsterdam om advies hadden gevraagd, een advocaat in Düsseldorf gevonden die bereid is tegen een passende vergoeding de zaak van de afgewezen onderduikers ahangig te maken bij het Hof van Appel in Jeruzalem. Ik wil vanaf deze plaats niet in details treden omdat ik het gevoel heb dat u allen middels de INFO voldoende op de hoogte bent. Wij heb-

ben er voor gekozen om de participanten in dit proces gezamenlijk de voorlopige kosten te laten betalen. Er is dus 9.000 Euro overgemaakt op de rekening van de advocaat en teneinde dat bedrag te bereiken heeft iedere participant 300 Euro bijgedragen. Dat geld is allemaal binnen. Vragen over dit onderwerp zal ik graag later beantwoorden.

### Leeswerk

In de loop der jaren is door de PUR de Cliëntenraad in het leven geroepen. Daarin is ook het VBV vertegenwoordigd. In deze cliëntenraad worden de algemene zaken besproken die eenieder betreft. Zo zijn de onleesbare en onbegrijpelijke berekeningsbeschikkingen veranderd in schrifturen van eenvoudiger aard.

Terugkomend op de INFO kunnen wij niet anders dan respect hebben voor de redactieleden uit de beginperiode van het VBV die met scherpe pen de onrechtvaardigheden die de wet behelsden te lijf gingen.

De frequentie van de INFO is echter beduidend omhoog gegaan. Kwamen er in de eerste 13 jaar zo'n 30 INFO's uit nu is het aantal opgevoerd tot zo'n 25 in de laatste 7 jaar. Wij streven ernaar om de INFO vier maal per jaar te laten verschijnen. Dat lukt mede doordat wij nu, zo ik reeds eerder meldde, professioneel worden bij gestaan. Zonder hen en Eddy Neter natuurlijk zou het voor het bestuur onmogelijk zijn om op regelmatige basis de INFO te laten verschijnen. Het bestuur is trots op het visitekaartje dat alom door vrijwel alle instellingen werkend op het gebied van de oorlogsslachtoffers en tevens door het ministerie van VWS wordt gelezen. Wij hopen dat u onze trots deelt.

### vbvinfo.nl

De website heeft een ander uiterlijk gekregen. Wij zijn er enthousiast over. De foto's en de kleur hebben de site opgevrolijkt. Wij zijn nog bezig om het tempo waarmee de foto's worden verwis-



**SCHOONMAAKARTIKELEN**

AFHAALCENTRA  
De Flinesstraat 26, Amsterdam  
tel: 020-665 95 01 (naast de MAKRO)

Hijman Krimpen b.v.  
Van Polanenweg 6,  
Krimpen a/d IJssel  
tel: 0180 - 51 05 72



**PARFUMERIE DROGISTERIJ**

Leidsestraat 74-76 1017 PD Amsterdam  
telefoon 020-6275351/6271900

seld te versnellen. De site is natuurlijk niet echt als een digitale krant bedoeld maar als medium om oude INFO'S uit het archief te halen en nog eens te kunnen lezen. Verder kan men er op eenvoudige wijze het bestuur mee bereiken. Wij zouden het op prijs stellen als u van deze mogelijkheid gebruik zou maken.

Kijkend naar de toekomst van het VBV wordt het duidelijk dat de wetten wel zijn verbeterd maar nog schoonheidsfoutjes hebben. Wij hebben een lijst met punten die absoluut aangepakt of herzien moeten worden. Daarvoor hebben wij op korte termijn contact met de Vaste Kamercommissie van VWS. De Staatssecretaris mevrouw Ross van Dorp heeft ons een aantal maanden geleden tijdens een persoonlijke ontmoeting al te kennen gegeven dat er nog erg weinig valt te verwachten. Haar argumenten geven ons juist de argumenten om de politiek dan maar weer te benaderen.

### Indië

Voor wat onze leden uit voormalig Nederlands Indië betreft blijven wij zitten met de wetenschap dat in een bibliotheek in Amerika gegevens zijn over zo'n slordige 60.000 verzekeringspolissen waar geen helderheid over is. Wij hebben dit inmiddels bij eenieder die het horen wilde aangekaart maar de respons is uitermate summier. Binnenkort hebben wij weer een gesprek met Pelita en mogelijk biedt dat soelaas.

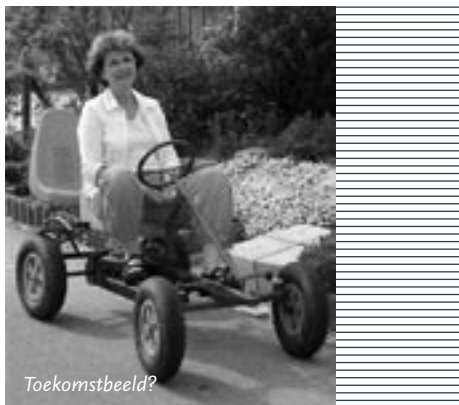
Zoals ik mijn verhaal begon, zijn er dit jaar heel wat leden van ons heengegaan. Tot op heden blijft het saldo van het ledental gelijk; er komen dus nog steeds nieuwe leden bij doordat een heleboel jongere cliënten van de PUR de noodzaak van het VBV hebben leren kennen. In de toekomst kunnen wij niet kijken maar zoals het er nu uit ziet, houden onze taken pas op te bestaan als de PUR haar laatst cliënt uit haar bestand heeft verwijderd. Tot die tijd zullen wij als luis in de pels en als belangenbehartigers moeten blijven functioneren. Ik wens u allen een goede vergadering.

Flory Neter - Polak

### Praktijkvoorbeeld steunaanvraag

# Autoperikelen

**Onder de WUV-gerechtigden is een aantal mensen dat eens in de vijf jaar een vergoeding kan krijgen voor de aanschaf van een nieuwe of 'verse' auto. Bij toekenning wordt daartoe de eerste maal een beschikking afgegeven. Elke vijf jaar wordt die beschikking geëvalueerd en op de geldigheid getoetst. Dat lijkt op het oog een simpelwerkend mechanisme maar uit het onderstaande blijkt dat het toch verstandig is om daarbij enige regels in acht te nemen.**



### Voortijdige transactie

Mijnheer X was één van die mensen die de mogelijkheid had om aanspraak te maken op zo'n vijfjaarlijkse vergoeding.

De oude beschikking daarvoor lag keurig in een ordner en uit de datum daarvan was af te lezen wanneer de vijf jaren waren verstreken; tot zover leek er niets aan de hand.

Ongeveer een jaar voordat die termijn van vijf jaren was verstreken, kreeg X een riant aanbod via een inruilactie van zijn dealer, zijn autodealer welteverstaan. Dat, zo dacht X, zou een mooie transactie kunnen worden. Het bespaarde hem een hoop geld en voor het bedrag dat dan zou worden bijgepast door de PUR maakte dat niets uit want dat kwam wel op de daarvoor vastgestelde datum. Tenminste zo dacht mijnheer X.

### Averecht en recht; mis poes en toch geen kater

Op de datum waarop de termijn was verstreken, werd de aanvraag voor een vergoeding met de factuur van de auto die een jaar daarvoor was aangeschaft, opgestuurd naar de PUR.

Helaas, er volgde een afwijzing. De raad stelde zich hierbij formeel op. Er bestaat geen automatisch recht op vergoeding!

Er is alleen een mogelijkheid geschaapen om onder speciale voorwaarden eens in de vijf jaar zo'n aanvraag te doen. Als die aanvraag wordt gehonoreerd dan krijgt men weer een éénmalig toekenning van een vergoeding. Dankzij bemiddeling van het VBV is het voor mijnheer X toch nog minnelijk geschikt en heeft de raad begrip getoond voor het humane aspect. Er is dus uiteindelijk toch gehandeld naar de geest en niet naar de letter van wet.

### De les

Heeft u de mogelijkheid om een vijfjaarlijkse autovergoeding aan te vragen dan betekent dat geenszins dat u daar een vanzelfsprekend recht aan kunt ontlennen. Het feit dat u eerder een dergelijke vergoeding ontving, betekent dus geen automatisch recht.

Doet er zich iets voor, waardoor u binnen de termijn van vijf jaar een andere auto koopt of moet kopen, neem dan onverwijld contact op met de PUR. Wordt een auto bijvoorbeeld een jaar eerder aangeschaft dan zal men met deze auto geen vijf maar zes jaar moeten blijven rijden, zodat de vijfjaarlijkse termijnen uiteindelijk blijven gehandhaafd. Vanuit de PUR zal wel altijd worden geprobeerd om samen met u een passende oplossing te vinden.

Men verzekerde ons: "autootje of cliëntje pesten staat niet in het woordenboekje van de Pensioen- en Uitkeringsraad!"

# Vraag & Antwoord

**Na afloop van de speeches, gedurende de afgelopen jaarvergadering, van de heren Huijser en Worrell volgde een zeer geanimeerde discussie over nogal uiteenlopende onderwerpen.**

## **Helpt het Nederlands Informatie kantoor in Jeruzalem (NIK) de Wuv-er?**

Vanuit de zaal werd er gewezen op de problematiek met betrekking tot de WUV als men naar Israël emigreert. Er is veel kritiek op de wijze waarop de aanvragen worden begeleid. Men doet een aanbeveling en wekt verwachtingen; de klacht ontstaat omdat men de cliënt niet verder begeleidt. Vaak kan men juist met simpele adviezen veel problemen voorkomen. De deskundige en juridische begeleiding van de cliënten schijnt te ontbreken. Betere ondersteuning is wenselijk.

De heer Huijser is van mening dat er een betere communicatie tot stand moet komen met Jeruzalem. De begeleiding lijkt nu op te houden bij de Nederlandse grens. Hij adviseert om zich bij vergelijkbare problemen te wenden tot de buitendienst van de cliëntenservice van de PUR.

Het probleem is vrijwel altijd financieel zegt de heer Worrell. Een second opinion zou altijd mogelijk moeten zijn zodat iemand die meent gelijk te hebben uit een onafhankelijke hoek nog eens uitleg krijgt.

De heer van Gils - directeur van de PUR - vult aan dat er in Israël wel een voorziening bestaat om vrije juridische bijstand te verkrijgen. Sinds jaar en dag werkt daar een pleitbezorger waar mensen zomaar gratis bij kunnen aankloppen. Hij constateert dat dit kennelijk niet bij iedereen bekend is. De heer Worrell verbaast zich erover dat dit kennelijk wel in Israël kosteloos kan maar niet in Nederland. Hij vervolgt met de opmerking dat een overheid die besluiten neemt ook moet zorgen dat toetsing mogelijk is. Daar zou dus geld voor beschikbaar moeten zijn.

## **Waar zetelen de Raadkamers?**

Het is nogal onduidelijk waarom men zich voor een verzetspensioen moet wenden tot een kantoor in Heerlen terwijl al het andere gebeurt bij de PUR in Leiden.

Er wordt opgehelderd dat de buitengewone pensioenen vallen onder de ABP in Heerlen. Wel is er met het ABP een contract over de uitvoering maar de PUR blijft verantwoordelijk.

Aanvullend wordt nog vermeld nog dat de PUR een koepelorganisatie is voor drie Raadkamers. De Raadkamer voor het Buitengewoon pensioen zetelt in Heerlen. In Leiden zijn de Raadkamers voor de Wet Uitkering Vervolgingslachtoffers - vroeger uitkeringsraad geheten - en de



Raadkamer Wet Uitkering Burger Oorlogsgetroffenen. Het is waarschijnlijk door het taalgebruik over Raden dat er enige verwarring is ontstaan.

De verzetspensioenen worden behandeld door de Raadkamer Buitengewone Pensioenen en de medewerkers daarvan zitten in Heerlen.

## **Wat komt er in de plaats van 'Oorlogsgetroffenen en Recht'?**

Het is spijtig om te moeten constateren dat het blad 'Oorlogsgetroffenen en Recht' niet meer bestaat. Het blad was een leidraad en een baken in het doolhof van de jurisprudentie voor vrijwilligersorganisaties - zoals het VBV - die daar hun kennis uit konden putten.

Ook de heer Worrell is teleurgesteld over de keus die men heeft gemaakt waardoor het blad moest verdwijnen. Bij het op te richten 'Kenniscentrum' zal dit worden ingebracht. Er zijn wellicht andere mogelijkheden aldus Worrell.

## **Krijgt het VBV juridische bijstand voor de Centrale Raad van Beroep?**

Flory Neter wijst nog op een ander aspect dat hieraan nauw is gerelateerd. Bij de CRvB is over alles geprocedeerd en het lijkt zinloos om daar nog aan te kloppen. Alle zaken lijken volledig te zijn afgetimmerd dankzij de jarenlange expertise van de PUR. Hierover zou zij graag nog eens van gedachten willen wisselen. De heren Worrell en Huijser delen de mening. Zij vragen zich af hoe je tot een goede oplossing komt zonder eindeloze procedures.

'Er zou wetgeving voor moeten komen omdat hier ook een prijskaartje aanhangt'. Aldus Huijser. Hij adviseert om inzake de gratis juridische bijstand voor procedures voor de Centrale Raad van Beroep met de Staatssecretaris in contact te treden. Zij menen dat zij daar best gevoelig voor zal zijn. Er vindt ook overleg plaats over de toekomst van de PUR. Het aantal eerste aanvragen vermindert wegens natuurlijk verloop en dat betekent dat ook de prijs per product moet worden aangepast. Het gevolg is dat er dus mensen naar huis moeten worden gestuurd. De kleine getallen werken dan ook in het voordeel.

Uit de zaal komt het advies om juist vanuit de specifieke invalshoeken gezamenlijk overleg te plegen met de Staatssecretaris. De zaal ondersteunt dit voorstel met applaus. De heren Huijser en Worrell ondersteunen dit voorstel.

# Petitie 'Tweede generatie'

**Zoals werd afgesproken tijdens de algemene jaarvergadering van het VBV op 21 maart j.l. heeft het bestuur een brief opgesteld inzake de Tweede generatie. Deze brief is een oproep aan de Vaste Kamercommissie van VWS. U ondersteunt deze actie door de onderstaande brief over te nemen en zelfstandig te versturen.**

**> De ALV roept eenieder (leden en niet-leden) op om aan deze actie gehoor te geven!**

Aan het secretariaat van de staf van de Vaste Kamercommissie van VWS  
Tav. de heer Teunissen  
Postbus 20018, 2500 AE Den Haag

Onderwerp: Tweede generatie oorlogsgetroffenen

Amsterdam, 30-3-2004

Geachte Leden van de Vaste Kamercommissie van VWS,

De op 21 maart 2004 gehouden, algemene ledenvergadering van het Verbond Belangenbehartiging Vervolgingsslachtoffers vond een discussie plaats over het sluiten van de WUV voor de tweede generatie.

Alhoewel dit besluit al in 1993 is genomen, blijft bij veel van onze leden het gevoel bestaan dat die generatie toen groot onrecht is aangedaan. De overheid heeft hier werkelijk een zeer grove inschattingfout gemaakt. N.a.v. het bovenstaande debat is een motie op 21 maart jl. aangenomen om u allen wederom aan te spreken op uw gevoelens van solidariteit en om u met klem te verzoeken om de eerder genomen beslissing te herroepen zodat deze naoorlogse generatie weer toegevoegd kan worden bij de WUV.

Juist het feit dat deze kinderen van vervolgdgen geen eigen 'oorlogsverhaal' hebben, maar tot aan de dag van vandaag worden geconfronteerd met het verleden van hun ouders beleven zij wel, hoewel nooit gedeporteerd of ondergedoken, de naweeën van de oorlogstrauma's van de ouders. De vaak ernstige psychische stoornissen van deze groep worden helaas door de overheid niet serieus genomen.

In 1993 werd de WUV dus gesloten voor de naoorlogse generatie ondanks de uitgebreide kritiek van zowel de Stichting 1940-1945, Stichting JMW, Pelita en de psychiatrie, evenals van de belangenverenigingen, waarvan het VBV de grootste is.

Hoe onjuist dit besluit was, blijft ook vele jaren na de oorlog nog zichtbaar. De Minister zelf immers heeft een 'Tijdelijke vergoedingsregeling Psychotherapie naoorlogse generatie' (TvP) ingesteld en erkent daarmee dat de naoorlogse generatie transgenerationale problemen kent; een feit dat ook door de bevindingen van de psychiatrie wordt bevestigd. Ook is er een feitelijke rechtsongelijkheid ontstaan tussen naoorlogse personen die vóór de wetswijziging een aanvraag indienden en diegenen die dat niet hadden gedaan.

Maar niet alleen door de sluiting van de WUV voor de naoorlogse generatie is de toegang tot de WUV beperkt, ook de recente beleidswijziging van de Raadkamer WUV heeft hieraan bijgedragen.

In het nummer van december 2001 van het blad 'Aanspraak' deelde de PUR mee dat de TvP ook was uitgebreid tot diegenen die tijdens of kort voor de oorlog waren geboren maar men voegde er meteen aan toe dat, indien er sprake was van de zogenaamde 'tweede generatie problematiek' bij deze groep, er voor hen geen beroep meer mogelijk was op de zogenoemde anti-hardheidsbepaling van artikel 3 lid 2 van de WUV. Daar maken we bezwaar tegen.

Wij doen een dringend beroep op uw gevoel voor rechtvaardigheid en solidariteit zodat er mogelijkheden kunnen worden gecreëerd om de zogeheten Tweede Generatie de erkenning te geven die zij verdient.

In de hoop spoedig van u te mogen horen, tekenen wij met de meeste hoogachting,

[Plaats hier uw naam en adresgegevens vergezeld van uw handtekening]

Voordracht van de heer G.L.J. Huijser op 21 maart 2004

# “Wetten maken en wetten uitvoeren: het blijft mensenwerk”

Ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan van het VBV hield de heer Huijser een toespraak. Als speciaal gemachtigde en op verzoek van de toenmalig minister Brinkman (WVC) heeft de heer Huijser in 1989 de Pensioen- en Uitkeringsraad (PUR) opgericht. Vanaf de oprichting in juli 1990 is hij ook in functie als voorzitter. Één van zijn grote verdiensten is de inzet geweest voor de Nederlands-Indische groepering. Alhoewel Generaal Buiten Dienst doet zijn vechtlust om zich in te zetten voor oorlogsslachtoffers iets anders vermoeden dan ‘buiten dienst’.

Dames en heren,  
Allereerst mijn hartelijke gelukwensen met het 20-jarig bestaan van het VBV, het Verbond Belangenbehartiging Vervolgingsslachtoffers. Een verbond... Een bijbels aandoende betiteling. Als vervolgingsslachtoffers zich zó verbonden voelen dat de belangenbehartiging ter hand wordt genomen...

Dat moet in de beginperiode niet gemakkelijk zijn geweest. Iets nieuws, iets kritisch, daar volgt automatisch uit dat het eerste gevecht er een van erkenning moet zijn geweest. In het archief van de Raad bevindt zich een brief van de toenmalige voorzitter van de Uitkeringsraad aan de toenmalige voorzitter van het VBV, beiden zaliger nagedachtenis. Uit de brief blijkt dat de voorzitter van het VBV aan de heer de Leeuw had gevraagd of hij met problemen bij hem langs kon komen respectievelijk hem mocht bellen. De heer de Leeuw vond dat goed, maar het VBV schreef toen in het VBV-nieuws dat “een ieder die problemen had zich rechtstreeks tot de voorzitter van de Uitkeringsraad kon wenden”. Het gevolg was een strenge, strakke brief van de heer de Leeuw waarin hij van het VBV eiste in het volgende nieuwsblad “officieel” een en ander te herroepen anders... zouden er zware maatregelen worden genomen.

Dat ik vandaag ter gelegenheid

van dit 20-jarig bestaan een voordracht mag houden vind ik bijzonder eervol. Zoals een aantal van u ongetwijfeld weet heb ik de Tweede Wereldoorlog niet in Nederland doorgebracht. Ik mocht meer van de gastvrijheid van de Japanse Keizer in diverse interneringskampen genieten. Namen als Auschwitz, Bergen-Belsen, Ravensbrück en van de vele andere concentratiekampen leerde ik pas in de tweede helft van 1946 kennen. Ofschoon qua schaal onvergelijkbaar voelde ik me van meet af aan betrokken bij de joodse vervolgingsslachtoffers en mede daarom vind ik het eervol vandaag hier te staan. U heeft zich twintig jaar lang met grote inspanning en ongetwijfeld ten koste van veel tijd en energie ingezet voor de belangen van uw cliënten. Ik durf daaraan toe te voegen dat alle medewerkers van de Pensioen- en Uitkeringsraad ook hun uiterste best doen en zullen doen en zich met veel toewijding inzetten voor dezelfde cliënten. Voor uw rol in dat veld wil ik u best hartelijk danken.

Mijn eerste ontmoeting met het VBV



Gert Huijser tijdens zijn voordracht.

kan ik mij nog goed herinneren. In 1989 was ik lid van de Buitengewone Pensioenraad. In die hoedanigheid werd ik door de toenmalige Minister van Volksgezondheid, Elco Brinkman, gevraagd mee te werken aan de totstandkoming van de Pensioen- en Uitkeringsraad. Wij kregen een kantoor toegewezen aan de Koninginnegracht in Den Haag. Terwijl de opbouw van de Pensioen- en Uitkeringsraad nog moest plaatsvinden, stond daar het voltallige bestuur van het VBV al op de stoep. Zij vonden dat hun belangen niet goed genoeg werden behartigd door de toenmalige Uitkeringsraad en ook niet door de drie begeleidende instellingen: de Stichting 1940-1945, Joods Maatschappelijk Werk en de Stichting Pelita.

Vanuit mijn functie als lid van de Buitengewone Pensioenraad was ik meer betrokken bij de problemen van de buitengewoon gepensioneerden: de verzetslieden, het Indisch verzet en de zeelieden. Ik kende het VBV eigenlijk niet zo goed.

Maar dat veranderde snel. Het was



## D'Attance

PARFUMERIE DROGISTERIJ

Leidsestraat 74-76 1017 PD Amsterdam  
telefoon 020-6275351/6271900

## Voordracht van de heer G.L.J. Huijser op 21 maart 2004

een bijzondere eerste ontmoeting met uw vereniging! Het VBV wilde van meet af aan al meedenken. Het bestuur van het VBV maakte met mij een afspraak en ik ontving ze daar in mijn kamer. De bestuursvoorzitter van destijds, de heer Wijnberg, zei: "Meneer Huijser, u kunt een heleboel goeds voor ons doen!"

Bij die eerste ontmoeting had het bestuur een hele lijst bij zich met klachten van vele oorlogsslachtoffers over de toenmalige uitvoeringsinstanties. De lijst varieerde van klachten over de lange behandelduur van aanvragen (meer dan twee jaar was eerder regel dan uitzondering toen) tot voorstellen voor wetswijzigingen om de wetten voor oorlogsgetroffenen eenvoudiger te maken. Toen al werden belangrijke punten naar voren gebracht. Het waren allemaal onderwerpen die in de jaren daarna op de beleidsagenda kwamen, niet alle punten vielen onder mijn mandaat. Een vooruitziende blik had het toenmalige bestuur van het VBV!! Het was een plezierig en warm contact en dat is het tot op de dag van vandaag gebleven.

Het VBV werd in 1984 opgericht "Uit onvrede over de toenmalige Uitkeringsinstantie voor de Wetten voor oorlogsgetroffenen." Dat kan in ieder geval worden opgemaakt uit de mooie 'gerestylde' website van het VBV. Maar het feit dat ik u vandaag als voorzitter van de Pensioen- en Uitkeringsraad ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan van het VBV mag toespreken geeft aan dat er sinds die tijd wel wat is veranderd. De band tussen de Raad en het VBV is in de afgelopen twintig jaar steeds beter geworden. Maar let wel: een organisatie als de Pensioen- en Uitkeringsraad heeft het hard nodig om een brede en kritische belangenvereniging voor oor-

logsgetroffenen als het VBV als "luis in de pels" te hebben. En ook in de toekomst blijft de Raad een luis in de pels nodig hebben. We zijn - als het ware - tot elkaar veroordeeld!

Ik ben ervan overtuigd - dat blijkt wel uit wat ik net heb gezegd - dat daar waar wetten worden gemaakt en uitgevoerd ook fouten worden gemaakt. Het blijft immers mensenwerk! Door beleidsmakers en politici worden standpunten ingenomen die worden gebaseerd op formele gronden, waardoor ze soms de relatie met de werkelijkheid van alle dag kunnen verliezen. Dáárom juist is het belangrijk dat er in een democratie mensen opstaan die zeggen dat iets niet klopt. Dat is niet altijd makkelijk voor ons als uitvoerders van die wetten, maar we hebben het wel héél hard nodig om scherp te blijven.

Het is goed dat er belangenbehartigers zijn die ons wakker houden en blijven zeggen: "Je zit op de verkeerde weg of je begint weer ingewikkelde taal te gebruiken!" In uw informatiebulletin 'Het VBV-nieuws' wordt die rol heel treffend weergegeven. Bij de aankondiging van het 20-jarig jubileum staat het volgende "Twintig mooie en nuttige jaren die zijn gebruikt om de overlevenden van WOII een gezicht en een stem te geven". Daarbij constateert u ook dat de Wet uitkeringen vervolgingsslachtoffers 1940-1945, de Wuv, de doelgroep voorziet in een bestaan dat de Europese toets der vergelijking kan doorstaan. En dat mogen we inderdaad niet vergeten. Het stelsel van oorlogswetten zoals we dat in Nederland kennen is vrij uniek. Dat betekent uiteraard niet, zoals u zelf ook aangeeft, dat u daarom maar achterover moet gaan leunen en afwachten wat er op u afkomt. En dat doet u ook niet, want mede dankzij de inspanningen van de VBV zijn er in de afgelopen jaren nogal wat verbeterin-

gen doorgevoerd in de materiele voorzieningen voor oorlogsgetroffenen.

Ik denk daarbij met name aan zaken als de afschaffing van de vereveningsbijdrage voor 65-plussers, de invoering van de gelijkstelling in de Wuv voor mannen en vrouwen, de herziening van de dubbele AOW-af trek (ook al is aan uw principiële bezwaar niet tegemoet gekomen) en niet te vergeten de afschaffing bij enkele voorzieningen van het medische causaliteitsvereiste voor cliënten ouder dan 70 jaar.

Maar u trekt niet alleen aan de bel als het over de uitkeringen en voorzieningen aan oorlogsgetroffenen gaat. Ook als de overheid kortingen oplegt aan de begeleidende instellingen springt u in de bres. Zo schreef het VBV onlangs nog in een brief aan Minister Hoogervorst: "Het VBV heeft met verbijstering kennis genomen van het besluit om te bezuinigen op haar financiële steun aan de basisinstellingen zoals JMW, Pelita en de Stichting 1940-1945."

Het VBV kan namens de doelgroep beter voor de belangen van die doelgroep opkomen dan een overheidsorgaan als de Pensioen- en Uitkeringsraad. Recent hebben we immers in een heel andere sector, het gevangeniswezen, kunnen zien waartoe belangenbehartiging vanuit overheidsorganen kan leiden. Wij zien niet graag gebeuren dat onze directeur op straat komt te staan! Niet dat er enige aanleiding bestaat om onzerzijds de barricade op te gaan.

Gelukkig heeft de Minister ook ingezien dat je niet zomaar kunt gaan tornen aan het maatschappelijk werk voor deze bijzondere groep oorlogsgetroffenen. De bezuinigingen aan JMW opgelegd zijn inmiddels grotendeels teruggedraaid. En dat is maar goed ook! Oorlogsgetroffenen hebben het al moeilijk genoeg om zich staande te houden. Het is bekend dat met het klimmen der jaren weggestopte trauma's weer of meer naar de oppervlakte kunnen komen. Vrienden of fami-

**sinai centrm**  
*zorg met kosjere maat*

Sinai Centrum, Laan 1914, nr. 23, Postbus 66, 3800 AB Amersfoort, 033 - 46 40 640  
Assumburg 2, Van Nijenrodeweg, Postbus 75641, 1070 AP Amsterdam, 020 - 30 13 730



lie wíl en kán men vaak niet met deze problemen belasten en daarom is het behoud van professionele hulp via de drie door de wetgever aangewezen begeleidende instellingen noodzakelijk.

In gezamenlijkheid zullen wij in de komende jaren die hulp en ondersteuning moeten blijven bieden. De vrijwilligersorganisaties hebben steeds meer problemen om mensen te vinden die de organisaties draaiende kunnen houden. Het is ook een grote investering die gepleegd moeten worden en dat allemaal op vrijwillige basis. Daarom zal door de professionele organisaties moeten worden bezien hoe in de toekomst ondersteuning kan worden gegeven bij de instandhouding van het goede en belangrijke werk van de vrijwilligers- en belangenorganisaties.

Ook bij de Pensioen- en Uitkeringsraad is het besef aanwezig dat de dienstverlening voor de toekomst veilig gesteld moet worden. Onze doelgroep heeft een gemiddelde leeftijd van 75 jaar en is vaak niet meer in staat om ingewikkelde formulieren te lezen of in te vullen. Daarom zijn we voortdurend bezig om onze dienstverlening verder te vereenvoudigen en te verbeteren. Zo kregen we bijvoorbeeld -nog steeds- klachten over het juridisch taalgebruik in onze beschikkingen. Samen met de cliëntenraad hebben we inmiddels naar een ieders tevredenheid de beschikkingen eenvoudiger gemaakt. Momenteel worden ook alle brieven en formulieren, die door de Raad regelmatig aan cliënten worden toegezonden, doorgelicht op het taalgebruik. Het moet eenvoudig en begrijpelijk. En als het niet wordt begrepen dan moet er iemand ter plekke aanwezig zijn om te kunnen helpen en ondersteunen. De buitendienst van ons Bureau Cliëntservice heeft die hulp en

ondersteuning in de afgelopen jaren veelvuldig geboden.

De Raad zal in de komende jaren de afweging moeten maken of het nog verantwoord is om cliënten zelf de weg in de ingewikkelde wetten te laten zoeken. Ik denk dat we in de nabije toekomst onze dienstverlening zo moeten inrichten dat we de cliënten geven wat hen toekomt, zonder dat we hen telkens moeten lastig vallen om gegevens te verkrijgen. Op dit moment onderzoeken we bijvoorbeeld of we jaargegevens met betrekking tot inkomen rechtstreeks bij de belastingdienst kunnen opvragen. Met steeds ouder wordende cliënten en een kleiner wordende organisatie zijn verdergaande vereenvoudigingen in de wettoepassing en de wetsuitvoering en misschien wel in de wetten zelf op termijn onvermijdelijk.

Die steeds kleiner wordende organisatie is voor de Raad aanleiding geweest om medio 2003 met de Sociale Verzekeringsbank besprekingen te starten om te bezien of en onder welke voorwaarden te zijner tijd taken van de Raad aan de SVB kunnen worden uitbesteed. Het is belangrijk dat ook op de langere termijn de continuïteit en de kwaliteit van de dienstverlening aan oorlogsgetroffenen veilig wordt gesteld. Daarom zou het kunnen dat over een aantal jaren uitbesteding van taken aan de orde is. Daarbij dient als uitgangspunt dat de dienstverlening altijd onder de vlag van de Raad zal worden uitgevoerd. Zoals bekend richt de SVB zich net als de Raad in overwegende mate op een oudere doelgroep. We zijn nog lang niet zover dat we kunnen zeggen dat de plannen doorgaan. De beide betrokken staatssecretarissen moeten uiteindelijk de beslissing nemen en niet iedereen is enthousiast. Maar ik garandeer u persoonlijk dat de belangen van onze doelgroep voor de

Raad voorop blijven staan. Nu en in de toekomst!!

Het is duidelijk dat er nog veel werk aan de winkel is. Voor het VBV als belangenbehartiger en spreekbuis van de oorlogsgetroffenen en ook voor de Raad als uitvoerder van de wetten voor oorlogsgetroffenen. Als wij er in slagen om deze taken in de komende jaren in goede harmonie en samenwerking te blijven vervullen dan zijn onze cliënten daar bij gebaat. En om hen gaat het uiteindelijk!

Mijn bijzondere dank en waardering gaat uit naar uw voorzitter mevrouw Flory Neter en de heer Gerrie Goudeketting. Dankzij hun geweldige betrokkenheid en tomeloze inzet voor de doelgroep is er veel tot stand gekomen. De behartiging van uw belangen is bij hen in goede handen! En wie weet heeft u een goed advies over onze toekomstplannen, net als in 1989. Van harte welkom, al zullen wij beiden onze oud-Koningin Juliana, tijdgenote en iemand die opkwam voor de belangen van de vervolgingslachtoffers, intens meelevend, al zullen wij die missen.

Ik wil graag afsluiten met een gedicht van Gabriël Monod. Vol symboliek. In principe zou het een gedicht over zo maar een oude man kunnen zijn, maar dan opeens halverwege blijkt dat het gedicht over een oude joodse man gaat. Een kind zit bij hem en daar gaat het over - twee generaties dus - , hij heeft geen woorden nodig, maar hij voelt zich verbonden. En die verbondenheid kenmerkt ook onze bijzondere doelgroep, onze bijzondere sector en uw Verbond.

#### Verbondenheid

Die oude man,  
de mond verborgen  
bijna door de witte baard,  
ogen die peilloos keken  
van onuitgesproken leed.  
De oude hand  
met nummer  
gaf mij pruimen,  
dierbaar als het Hooglied,  
zoet voor het gehemelte.  
We spraken weinig,  
een aanraking  
zonder overdaad.



### Magen David Adom Voor medische hulp in Israel

giro 36 49 483 bank 33 62 54 067  
Stichting Magen David Adom Nederland  
Postbus 34, 3155 ZG Maasland

# VBV en ICODO; verleden, heden en toekomst



Joop Worrell spreekt de ALV toe.

**Hierbij vindt u de tekst zoals de heer M. J. Chr. Worrell uitsprak tijdens de middagbijeenkomst op 21 maart 2004. Joop Worrell is sedert januari 1990 voorzitter van de stichting ICODO. Na diverse andere functies was hij in de 70-er en 80-er jaren lid van de Tweede Kamer voor de PvdA. Hij stond in die periode aan de wieg van belangrijke stukken wetgeving. Van 1989 tot april 2001 was hij burgemeester van zijn woonplaats Woudrichem.**

Mevrouwdevoorzitter, mijnheerdeduo-voorzitter, andere leden van het bestuur, geachte aanwezigen,

In de allereerste plaats natuurlijk van harte gefeliciteerd met uw 20-jarig bestaan. U had eigenlijk nooit geboren moeten worden. Het VBV wordt een vakbond genoemd voor mensen die in de oorlog het meest verschrikkelijke hebben meegemaakt. U bent er dus voor mensen die zich voortdurend te weer moeten stellen tegen allerlei obstakels. Samen met Joop Wolf, die hier ook is, moest er in Tweede Kamer steeds helder worden gemaakt dat die bijzondere solidariteit moest worden voortgezet. Vaak ondervonden wij daarbij teleurstellingen want in de loop der jaren zijn veel dingen niet altijd ten goede veranderd. Maar luisterend naar de heer Huijser kan worden vastgesteld dat er bij de PUR en vergelijkbare organisaties bepaald ook wat is veranderd in positieve zin. Het belang van de cliënt stond natuurlijk altijd al voorop maar nu, met de steeds ouder wordende doelgroep die steeds meer nodig heeft, is daar veel meer begrip en zorg voor.

De belangenbehartiging zal vast niet bij die twintig jaar blijven want onze maatschappij zit zo in elkaar dat er blijvend gewaakt zal moeten worden over de belangen van de leden van deze en vergelijkbare doelgroepen.

Ik wil ook nog even stil staan bij het overlijden van Prinses Juliana en ik kijk naar Joop Wolf en denk terug aan de vele ontmoetingen met de Koningin in de periode dat wij lid waren van de Tweede Kamer. Het waren niet de grote politieke vraagstukken maar het was veel meer de mens waar haar grote belangstelling naar uitging. Het was ook in die periode dat zij zich zorgen maakte over de middenschool; zij was bang dat dit nooit wat zou worden voor haar kleinkinderen. Zij was altijd zeer sociaal betrokken en wij zullen haar herinneren als een Koningin met een zeer

bijzonder hart.

Mij is gevraagd om in tien minuten tijd in te gaan op het verleden, heden en toekomst van het ICODO en het Verbond Belangenbehartiging Vervolgingsslachtoffers. De vorige spreker, de heer Huijser, heeft een deel van de problematiek al neergelegd en de materiële kanten belicht. ICODO daarentegen heeft veeleer te maken met het immateriële aspect. Een belangrijke stap werd gezet door naar het oorspronkelijke doel terug te keren; het veel meer naast de oorlogsgetroffenen staan. Dat betekent ook dat wordt geprobeerd om in begrijpelijke taal de bedoeling van bepaalde regels en voorzieningen over te brengen. De brieven die wij in de Tweede Kamer over dit soort onderwerpen ontvingen, waren door het taalgebruik zelfs voor Kamerleden vaak niet te begrijpen. Die taal werd gebruikt om een andere uitleg te voorkomen maar was daardoor alleen leesbaar voor de mensen die met dit onderwerp bezig waren.

Ik wil nu even aandacht besteden aan de toekomst van de immateriële hulpverlening aan oorlogsgetroffenen. Ten aanzien van ondersteuning van de hulpverlening en ten aanzien van onderzoek is een aantal belangrijke wetswijzigingen reeds tot stand gebracht. Nooit genoeg, maar doordat er een hoop tijd in is gestoken, is er nu veel goed geregeld.

Met betrekking tot die wetten is het ICODO altijd heel betrokken geweest bij de vragen daarover. Deze vragen werden behandeld door een aantal voortreffelijke juridische medewerkers te weten Lysbeth Sloot en Karin Vondenhoff. Beide dames hadden veel contact met uw Verbond en woonden ook regelmatig deze jaarvergaderingen bij. Er moest vaak worden uitgezocht wat mensen tussen die wetten door moesten lezen. Uitvinden dus wat klopte en niet klopte. Dat heeft ICODO een hele lange tijd gedaan.

De laatste jaren liep het aantal vra-

gen op juridisch terrein terug door- dat ook de uitkeringsraad een actiever beleid voerde. Hierdoor, maar ook de bezuinigingen die door het Ministerie werden opgelegd, heeft de Stichting ICODO moeten besluiten niet langer juridische hulpverlening te bieden.

Dit heeft helaas tot een aantal knelpunten geleid die u beslist bekend zullen zijn:

Ten eerste: meer zaken en meer werk voor uw VBV en dreigende overbelasting van de enkele jurist die nog op dit terrein werkt, zoals Frans van Domburg.

Er is geen vrij toegankelijke juridische ondersteuning meer voor Indische cliënten en evenmin voor de aanvragers in het buitenland. Kortom, het laagdrempelige juridische advies is nog maar moeilijk te verkrijgen. Dit alles legt ook een grote verantwoordelijkheid bij de Pensioen- en Uitkeringsraad - de vorige spreker, de heer Huyser, ging hier ook al op in - omdat steeds meer van de juridische advisering bij de Raad zelf komt te liggen: cliënten wenden zich tot de raad zelf.

De mogelijkheden om een 'second opinion' te vragen, zijn erg gering geworden. Natuurlijk zijn er advocaten werkzaam op dit terrein die hulp bieden bij zaken bij de Centrale Raad van Beroep. Maar de financiële drempel tot deze voorziening is wel erg hoog geworden. Hoewel dus de vraag naar juridische hulp door oorlogsgetroffenen kwantitatief is afgenomen, zijn er nog wel degelijk mensen die een beroep op zo'n voorziening zouden willen doen. Het is ook een klacht van de maatschappelijk werkers uit de specifieke instellingen zoals Pelita en de Units voor Oorlogs- en Geweldsgetroffenen, de voormalige maatschappelijk werkers van de Stichting 1940-1945 en de SBO, die nu bij algemeen maatschappelijk werkinstellingen in het land zijn ondergebracht. Zij zouden ook graag juridische ondersteuning krijgen om hun cliënten beter te kunnen adviseren in zaken van bezwaar en beroep.

Hoe kunnen we hier mee omgaan?

Ik zei al dat op het terrein van de ondersteuning van de hulpverlening dit jaar enkele veranderingen op stapel

staan. De Stichting ICODO heeft samen het Centrum '45 en het Sinai-Centrum het initiatief genomen om te komen tot een nieuw instituut: een kenniscentrum over de gevolgen van geweld. De plannen zijn al in een gevorderd stadium. Waar het op neer zal komen is, dat - schrikt u niet - de stichting ICODO zal worden opgeheven en in een ander pand in Utrecht zal herrijzen als het kenniscentrum, waarvan de naam tot nu toe nog in nevelen van geheimzinnigheid is gehuld. De behandelcentra Centrum '45 en het Sinai-Centrum zullen in hun huidige vorm blijven bestaan en zullen medewerkers, die zich bezighouden met onderzoek, publicaties, doceren en dergelijke onderbrengen in het kenniscentrum. Zo kunnen de activiteiten van het dan oude ICODO op dit terrein met nieuw elan en nieuwe impulsen worden voortgezet.

Maar ook de andere taken van het ICODO zullen door het kenniscentrum worden overgenomen. Dan doel ik op het spreekuur van het maatschappelijk werk, de ondersteuning van het vrijwilligerswerk en natuurlijk onze onvolprezen bibliotheek die ook voor oorlogsgetroffenen zelf toegankelijk blijft. Deze bibliotheek heeft een internationale faam al wordt er te weinig gebruik van gemaakt. Die bibliotheek is voor iedereen toegankelijk en zelfs via de website te raadplegen.

Het ligt in de bedoeling dat de samenwerking in dit kenniscentrum niet tot de drie genoemde instellingen beperkt zal blijven. Wij mikken op het 'Zwaan kleef aan' principe. Zelf zullen we actief naar samenwerkingspartners zoeken, maar anderen die dat willen kunnen zich ook bij ons melden. Zo zijn er al gesprekken gaande met het bestuur van de Stichting 1940-1945 over een op terrein overdragen van hun activiteiten naar het kenniscentrum. Juist ook omdat de groep kleiner wordt, is het gewenst om een aantal taken samen te voegen anders redeneert men wellicht dat die groep zo klein is dat men daar helemaal geen voorzieningen meer voor hoeft te treffen.

Samen met Joop Wolf moest ik in de Kamer regelmatig aangeven dat voor de groep oorlogsgetroffenen de oorlog helaas nooit is afgelopen. Zolang de

laatste nog in leven is, hebben en houden wij de zorgplicht. Met de andere specifieke instellingen - Pelita, Joods Maatschappelijk Werk en de Units voor Oorlogs- en Geweldsgetroffenen - zoeken wij zelf nadrukkelijk samenwerking. Een van de eerste knelpunten



die dan op de agenda komt te staan is het onderwerp van vandaag: de geminimaliseerde juridische ondersteuning voor oorlogsgetroffenen. Met het VBV moeten wij waakzaam blijven en elkaar blijven ondersteunen. Het traject is nog niet gelopen. Elke keer bij een neergaande economie valt het ergste te vrezen want dan worden de basisinstellingen gekort. Gelukkig echter hebben wij nog een parlement dat het tij dan kan keren. Met het VBV en met allen die werkzaam zijn op dit terrein moeten wij alert blijven om te voorkomen dat bezuinigingen onherstelbare schade veroorzaken en dat men de kleiner wordende doelgroep niet meer belangrijk vindt.

Het ICODO krijgt wel een andere naam maar de ondersteuning blijft gehandhaafd. U kunt dus voor uw immateriële vragen over juridische kwesties of over hulpverlening steeds bij ons terecht en voor de materiële vragen bij de organisatie van de heer Huijser.

Mevrouw de voorzitter, uw voorzittersmemo lees ik altijd dus ga daar mee door; voor mij is een ding zeker: de strijd lust kunnen ze u niet ontnemen.

# Impressie ALV 2004

Twintig jaar VBV en nog steeds fotogeniek. Ondanks dat de gemiddelde leeftijd van de leden flink boven die twintig jaar ligt, straalt het beeldverslag een indrukwekkende energie uit. Hieronder een kleine selectie uit een serie van ruim 280 foto's.



> Albert de Leeuw in discussie met Govert Huijser



ALV 2004 in sessie



> 'Boekdrukker is de naam!'



> Rifka Cohen (l) en Lily van den Bergh

Ro Wertheimer bij de interruptiemicrofoon >



> Anneke en Appie Kroonenburg luisteren aandachtig.



> Duovoorzitter Albert de Leeuw



> Oud-Kamerlid Joop Wolfen Dik de Boef (r)



> Lunch na de ALV in Casa 400

## COLOFON

VBV INFO - Nr. 64 - mei 2004



### Maak de VBV-vuist groter!

Maak uw kennissen (nu) lid! Bel of fax naar onderstaande nummer:  
Telefoon 020 - 673 32 33  
Fax 020 - 6 733 233

Bank ABN-AMRO nr. 54.80.17.867

Postbank nr. 5063 253

### Contributie 2004:

Eén enkel lid €30,- Gezinslid €15,-  
Toeslag buitenland €5,-

### Bestuursleden VBV

Flory Neter ----- voorzitter  
Albert de Leeuw ----- voorzitter  
Hans Vos ----- penningmeester  
Gerrie Goudeketting ---- administrateur  
Albert de Leeuw -----  
Lily van den Bergh -----  
Henk Oswald -----  
Louis Rozendaal -----

Redactie + fotografie ----- Eddy Neter  
Vormgeving ----- www.atlast.nl, A'dam

### Copyright © 2004 | VBV

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder vooraf schriftelijke toestemming van het VBV.



www.vbvinfo.nl